

Довідник ресурсів із дислексії для сімей штату Ohio

Щонайменше 1 людина з 5 в усьому світі страждає на дислексію!

Що таке дислексія?

Дислексія — одна з найпоширеніших проблем у навчанні. Люди з дислексією мають багато сильних сторін, але мають несподівані проблеми з навчанням читання. Ці труднощі не пов'язані з інтелектом чи мотивацією людини. Діти з дислексією можуть навчитися читати, просто їхній мозок працює трохи інакше. Сім'ї, учителі програми Early Childhood або вчителі підготовчих класів школи (kindergarten) часто першими помічають, якщо діти мають труднощі з розмовою або навчанням у школі. Важливо звертати увагу на потенційні ознаки дислексії в дитини. Діти з дислексією можуть демонструвати будь-яке поєднання таких ознак. Хоча будь-яка одна ознака не обов'язково означає, що у вашої дитини дислексія. Важливо поговорити з учителями дитини, якщо у вас є занепокоєння.

Які ознаки дислексії в дитини?

Дошкільний заклад (Preschool)

- Затримка в розвитку мовлення
- Труднощі з вимовою слів («пасгеті» замість «спагеті»)
- Постійний «дитячий белькіт»
- Проблеми з читанням у батьків або братів чи сестер в анамнезі
- Труднощі із запам'ятовуванням дитячих віршиків та пісеньок
- Труднощі з називанням літер/цифр
- Розповіді, за якими важко стежити

Дитячий садочок — 2-й клас

- Нездатність асоціювати літери або комбінації літер зі звуками
- Труднощі з вимовою простих слів, як-от «кіт», «пес» та «сон»
- Повільне читання, неправильне прочитання слів або без інтонації
- Плутанина з парними словами, такими як до/після, праворуч/ліворуч тощо

3–5 класи

- Часто вгадування слів через неможливість їх вимовити
- Здатність краще відповідати на запитання до тексту, якщо його зачитати вголос
- Труднощі з правильною вимовою слів (наприклад, «ружнал» замість «журнал»)
- Труднощі з письмом, часті орфографічні помилки
- Пропускання або неправильне прочитання простих коротких слів

6–12 класи

- Повільне читання, що викликає роздратування; нелюбов до читання
- Часте пропускання коротких слів або частини довгих слів під час читання уголос
- Надання переваги запитанням із декількома варіантами відповідей або іншим питанням з короткими відповідями замість відкритих запитань
- Труднощі з вивченням іноземної мови
- Труднощі зі запам'ятовуванням фактів, списків або вказівок

Як дітей штату Ohio перевіряють на ознаки дислексії?

Школи штату Ohio перевіряють усіх дітей на ознаки дислексії ще в підготовчому або в першому класі. Сім'ї можуть попросити провести скринінг на дислексію також у 1–6 класах (або про це може попросити вчитель із дозволу сім'ї). Якщо ваша дитина пройде скринінг і школа виявить ознаки дислексії, ви отримаєте повідомлення зі школи, де навчається дитина. Вашій дитині може бути призначено більш поглиблене обстеження, а також додаткова підтримка в класі. Ця додаткова підтримка називається [«заняття зі структурованої грамотності»](#).

Якщо ви хочете подати запит на проведення скринінгу в школі, де навчається ваша дитина, щоб дізнатися, чи є в неї ризик розвитку дислексії, відвідайте вебсайт Ohio Statewide Family Engagement Center, де ви знайдете [зразок листа-запиту на проведення скринінгу](#).

Що зміниться в школі, якщо в моєї дитини виявлять ознаки дислексії?

Якщо у вашої дитини виявлять ознаки дислексії, школа допомагатиме в класі з вивченням навчальних предметів. Діти з дислексією продовжують навчатися в тому ж класі, що й раніше. Ви будете повідомлені про те, що робить школа, щоб допомогти вашій дитині в навчанні.

Багато учнів із дислексією або з підозрою на дислексію не потребують спеціальних освітніх послуг. Якщо вони потребують підтримки, запит на офіційне оцінювання потреб у спеціальних освітніх послугах можна подати в будь-який час. Сім'ї можуть розпочати процес надання спеціальних освітніх послуг, надіславши письмову заяву на ім'я вчителя та (або) директора школи, в якій навчається їхня дитина. Відвідайте вебсайт Ohio Statewide Family Engagement Center, щоб знайти [зразок листа-запиту на проведення оцінювання](#). Департамент освіти та трудових ресурсів штату Ohio (Department of Education and Workforce) має [схему-довідник оцінювання для сімей](#), яка містить план дій, пов'язаних із початком надання спеціальних освітніх послуг.

Моїй дитині складно. Як я можу допомогти їй удома?

Школа зобов'язана надавати вашій дитині безкоштовну та належну державну освіту, а ви й ваша сім'я є важливими партнерами школи, в якій навчається дитина. Ви можете попросити вчителів дитини поради, чим можна займатися вдома, щоб це доповнювало програму навчання в школі.

Що я можу розповісти своїй дитині про дислексію?

Важливо бути позитивно налаштованими. Кожна сім'я по-різному підходить до розмови зі своєю дитиною про дислексію. Ось кілька ідей для вас:

- «Наш мозок схожий на м'язи, і нам потрібно тренувати його, щоб він розвивався. Я люблю тебе, я тут, щоб допомогти, як і твої вчителі».
- «Дислексія означає, що твоєму мозку важко поєднувати літери зі звуками. Твій вчитель працюватиме з тобою над тими речами, які тобі даються найважче, і ми зможемо разом спробувати щось із цього вдома».
- «Пригадуєш свої труднощі в школі? Я поговорю про це з твоїми вчителями. Ми всі навчаємося по-різному. Ми з'ясуємо, як тобі найлегше навчатися».
- Дітей і дорослих може надихнути розповідь про приклади [успішних людей із дислексією](#).

Ми всі навчаємося по-різному. Ми з'ясуємо, які методи для вас працюють найкраще.

Куди я можу звернутися, щоб дізнатися більше про дислексію та школи Ohio?

Як завжди, ваш перший і найкращий ресурс — це школа вашої дитини. Наші викладачі в штаті Ohio вивчають найкращі стратегії навчання для підтримки всіх учнів. Іншими чудовими ресурсами є підрозділ Міжнародної асоціації дислексії в штаті Ohio ([International Dyslexia Association](#)) та [Understood.org](#). Ви також можете відвідати вебсайт Department of Education and Workforce штату Ohio, щоб отримати найновіші рекомендації та ресурси щодо [підтримки дітей із дислексією в школах штату Ohio](#). Якщо вам потрібна додаткова підтримка від батьків/опікунів, які пройшли через процес співпраці зі школою, де навчається їхня дитина, зверніться до одного з [батьків-наставників штату Ohio](#).

Посилання на ресурси

- [Список книг про дислексію для дітей та дорослих](#)
- [Зразок запиту на проведення скринінгу на дислексію](#)
- [Відомі люди з дислексією](#)
- [Приклад переліку симптомів дислексії від батьків у штаті Ohio](#)
- [Посібник штату Ohio з дислексії, який використовують у школах](#)
- [Закони штату Ohio про підтримку дислексії](#)
- [Інформація про дислексію та Федеральний закон про спеціальні освітні послуги](#)
- [Вебсторінка Department of Education and Workforce штату Ohio щодо підтримки дислексії](#)
- [Підрозділи Міжнародної асоціації дислексії \(International Dyslexia Association\) в штаті Ohio](#)
- [Карта-довідник батьків-наставників штату Ohio](#)

Особлива подяка сім'ям і педагогам штату Ohio, які співпрацювали з Department of Education and Workforce штату Ohio та Statewide Family Engagement Center штату Ohio при Університеті штату Ohio над розробкою цього посібника.

Щоб переглянути електронну версію цього посібника, відвідайте сторінку go.osu.edu/dyslexiaguide.